

Aiandusliit klasteri pidajana

Raimond Strastin, Eesti Aiandusliidu tegevjuht/ MTÜ Aiandusklaster juhatuse liige

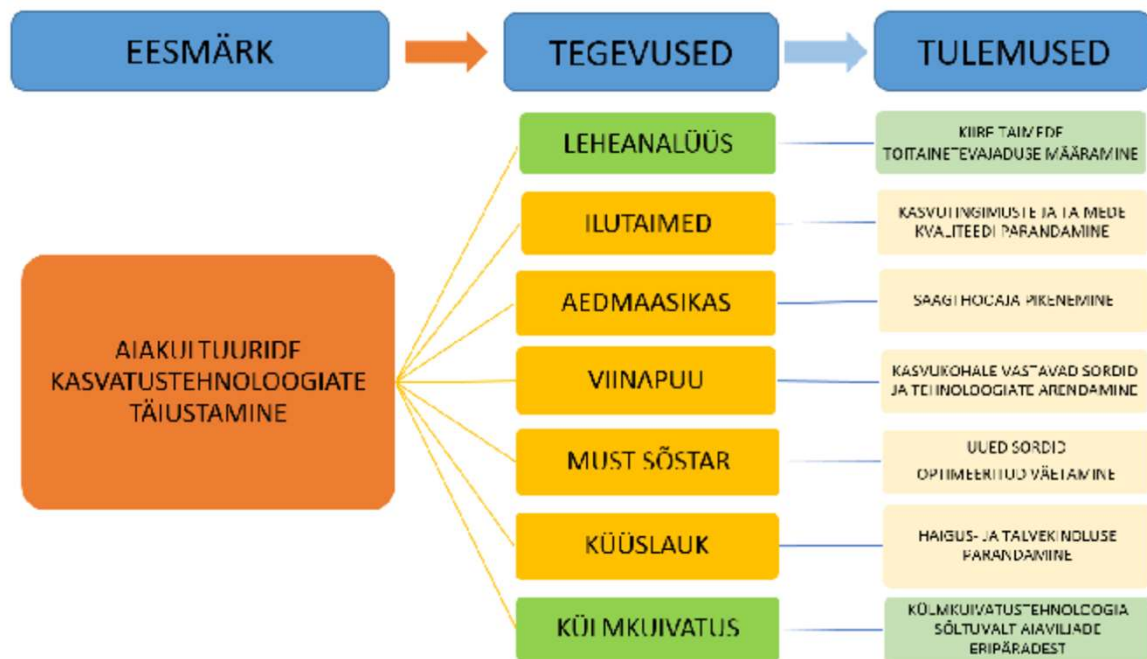
Aiandusklaster MTÜ-st(1)

- Aiandusklaster MTÜ loodi 2015 aastal innovatsioonitegevuste läbiviimiseks aiandussektori ettevõtetes
- Klatri tegevust reguleerib põhimäärus ja maaeluministri määrus nr 84
- Klatri tegevust juhib 5 liikmeline nõukogu, tegevjuht 1 juhatuse liige ja finantsjuht
- Täna klatriil 17 liiget, klaster teemadest huvitatud uute liikmete jaoks avatud

Aiandusklaster MTÜ-st(2)

- Klaster moodustati Aiandusliidu liikmete baasil – Eesti suurim aiandussektori ettevõtjaid ühendav erialaorganisatsioon. Liikmed toodavad ca 90% kodumaistest aiandussaadustest, 74 liiget
- Klastri eelarve 1 600 000 eurot 2 taotlusvooru peale kokku, tegevusteks rahastamiseks laen MES-ilt, aluseks liikmete käendus, hiljem PRIA toetus
- Klastri liikmetel aastamaks MES-i laenuintressi tasumiseks
- Innovatsioonitegevuste tulemused avalikud
- Tegevused kestavad kuni 2022, siis klastri tegevus lõpetatakse

1. Tegevusvaldkonna arengu eesmärgid

**Maasikahooaja pikendamine
Ulvi Moor
2017-2018**

**'Cabrillo' Aran PM OÜ
tunnelis. Foto. U. Moor**

ÜLDEESMÄRK:

vähendada maasikakasvatuse hooajalisust, kasvatades taasviljuvaid maasikasorte kiletunnelis

Esimesel hooajal

(märts 2017 - november 2017) hinnati

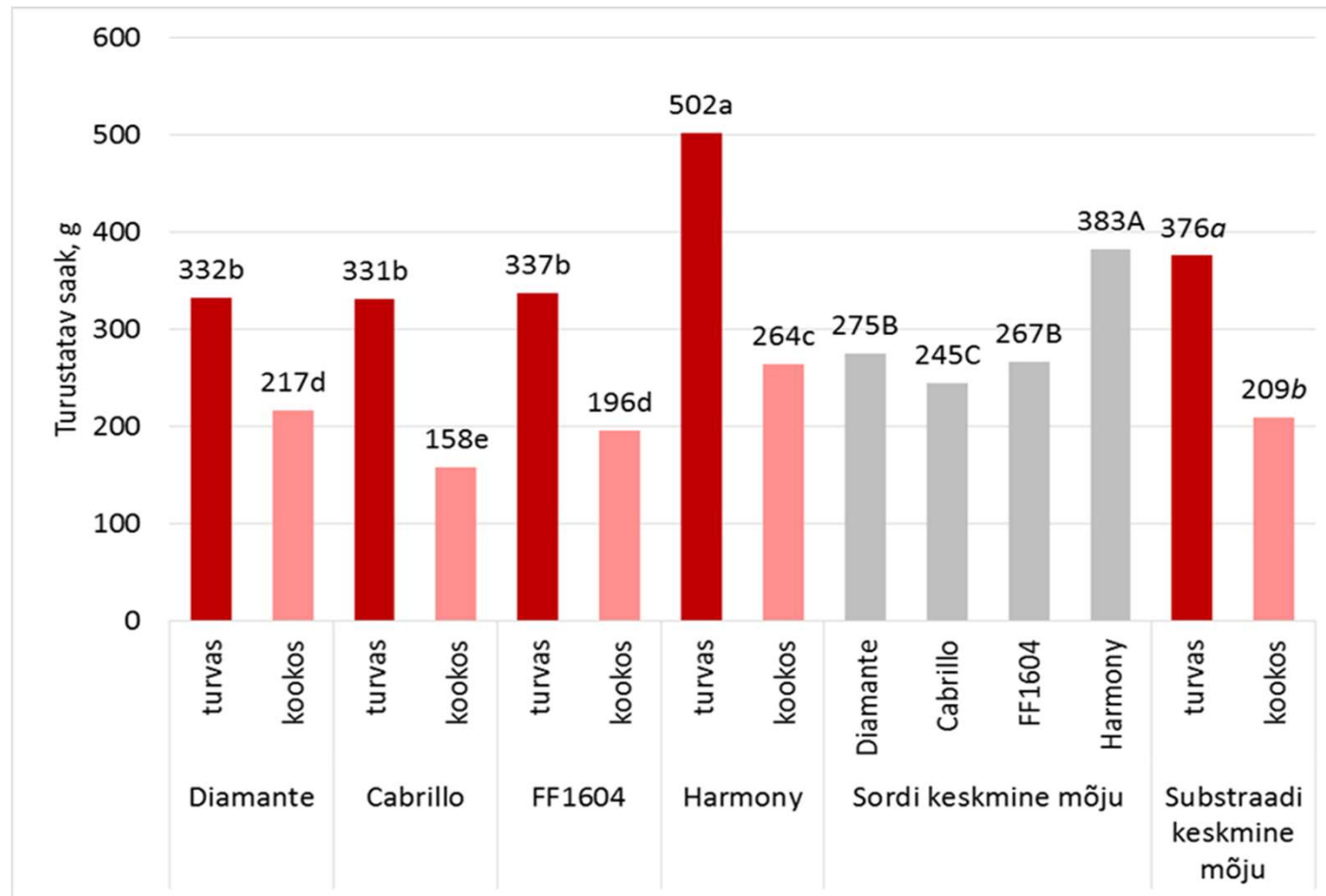
kookospõhise ja
turbapõhise substraadi
sobivust neljale
erinevale taasviljuvale
maasikasordile.

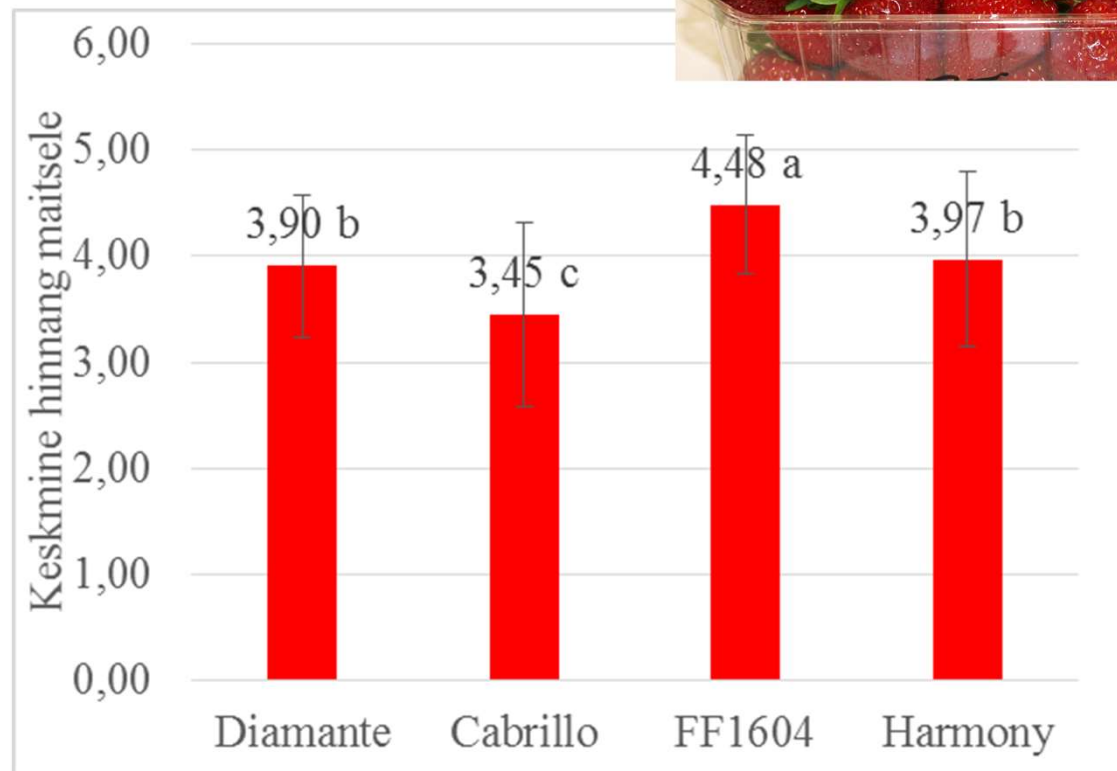
'Harmony' Aran PM OÜ. tunnelis. Foto. U. Moor

TULEMUSED

**Turbasubstraat osutus paremaks kui
kookoskiusubstraat.**

Kõige parema maitsega taasvaljuv maasikas oli Hollandi sordiaretusfirma Fresh Forward uus aretis FF1604

Külmkuivatus

- 2017 aastal teostati kokku 1089 tundi külmkuivatuskatseid.
- Katseobjektideks olid kordade arvult maasikad 14-, vaarikad 10-, viinamarjad 8-, mustsõstrad 5-, piparmünt 4-, küüslauk 4- ja õunad 2 korda

Viidi läbi: Askorbiinhappe analüüse 12

Kuivaine protsendi määramisi 69

Mahla kuivaine, Brix määramisi 12

FT-IR analüüse 10

Tiitritavate hapete analüüse 3

Ekstrakti pH analüüse 3

Värvuse analüüse 3

Viidi läbi katsed viie pakkematerjali sobivuse hindamiseks

Iluaiaandus

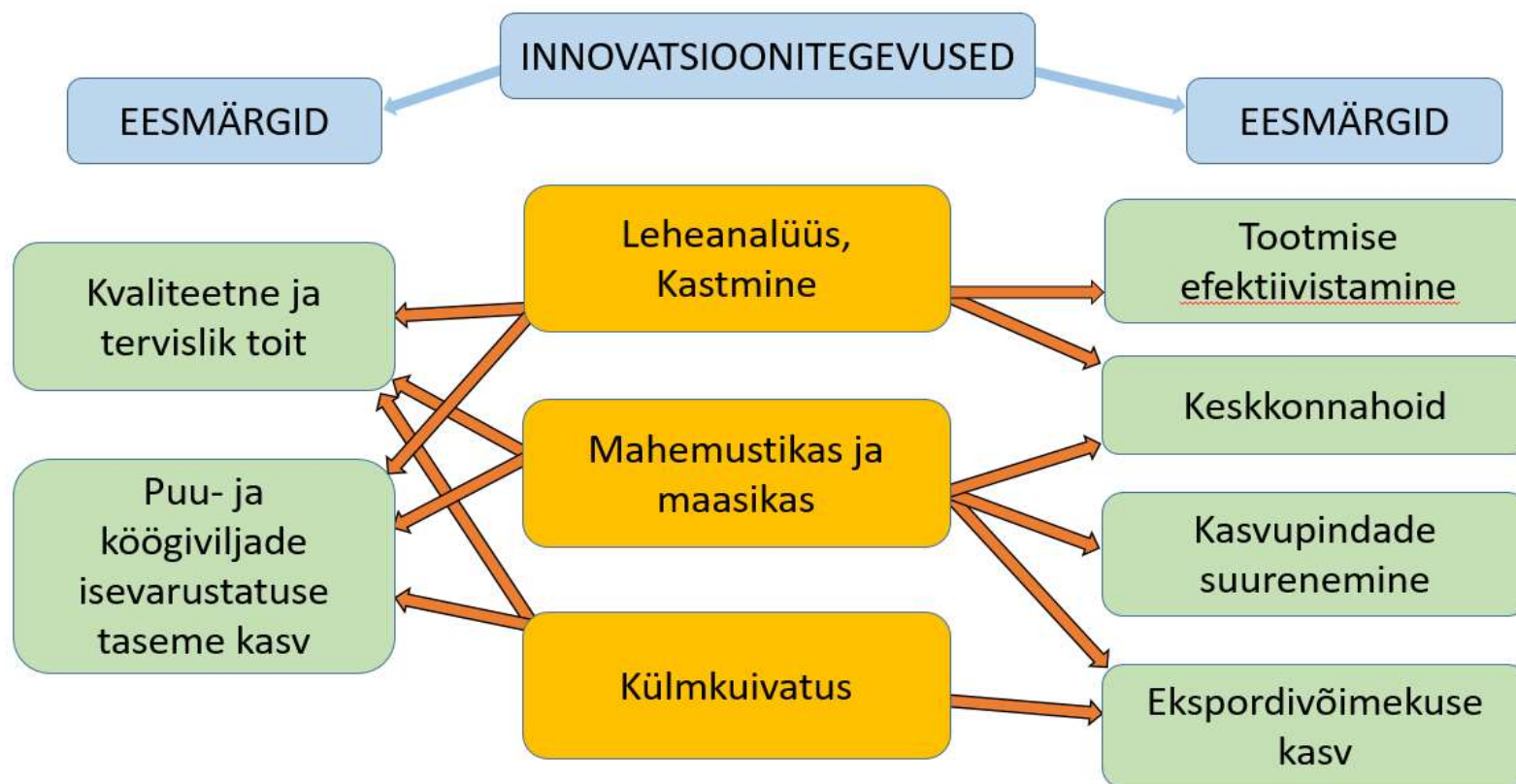
- 2017.a. oli planeeritud ja viidi läbi innovatsioonitegevuse raames katse biopreparaatide mõjust suvelilledele kasvule ja arengule OÜ Kanepi Aiandis
- 2018 ja 2019a. lisandusid püsikud OÜ Aiasõber ja puitunud taimed Juhani Puukooli aiandis
- Kõikides katsetes mõõdetakse taimede vegetatiivseid ja generatiivseid kasvunäitajaid, mille põhjal hinnatakse biostimulantide mõju taimede kasvule ja arengule.

Must sõstar- uued sordid, optimeeritud väetamine

- 2017 aastal alustati katsetega kolmel katsealal koostöös kahe ettevõtjaga. Katsealadeks juba rajatud ja saagikandeikka jõudnud noored istandused: erinevate N-normidega, pikaajalise toimega mineraalväetistega ja täiendava leheväetamisega katse
- Tavaviljeluse katsesse valiti neli erineva N normiga väetustaset (sh üks kontrollitud lahustuvusega väetis) ja hinnati istandiku seisundit vegetatsiooniperioodi jooksul SPAD väärtuste kaudu, mõõdeti vegetatiivne juurdekasv ja saak (sh. saagi masinkoristus ja järel korje varisemise tõttu tekkiva saagikao hindamiseks)
- Mahetootmise katses keskenduti biopreparaatide mõju uurimisele. Esimeseks katseaastaks valiti preparaadid mis stimuleeriksid taimekasvu ja toetaksid taimede vastupanuvõimet haigustele ja kahjuritele (5 preparaati).

Klaster 2. taotlusvoor eesmärgid

- optimeerida avamaa köögiviljade ja aedmaasika kastmist, vähendamaks kastmissüsteemi kaudu antavate väetiste kulu ja seeläbi keskkonnareostuse ohtu;
- töötada välja leheanalüüsi ekspressmeetod ja seeläbi kiirendada väetamisvajaduse hindamist erinevatele köögiviljakultuuridele, aed-õunapuule, mustsõstrale.
- leida võimalused kvaliteetse mahemaasika suuremahuliseks tootmiseks, lahendades hetkel tootmispindade laiendamist piirava taimekaitseprobleemi.
- leida lahendused kliimamuutustest tingitud kahjustuste vältimiseks aedmustikate mahetootmises ja parandada taimede toitumist sümbiontsete mikroorganismide kaasabil.
- leida lahendused, kuidas külmuivatamisprotsessi käigus hoida kokku energiat ja saavutada toodete parem kvaliteet.
- leida aedviljade töötlemisel tekkivate jääkide väärimise võimalused uute toodete valmistamiseks valdkonna ettevõtete ekspordipotentsiaali laiendamiseks.

Vahearuanne 1

- 06.03.19 esitatud ja 10.05.19 PRIA hindamiskomisjoni poolt heaks kiidetud
- Mõned tsitaadid
 - Aruande põhjal võib öelda, et tegevused ja erinevad katsed viidi ellu plaanipäraselt ja tulemused on selged või saavutamine tõenäoline
 - **Üks tegevus on lõpetatud**, mis oli tulemuslik. Püstitatud uurimisküsimustele leiti vastused.
- Tegevused, mille aruannetes või töodes esineb mõningaid puudujääke: küüslauk ja külmkuivatus. Anname täiendavad selgitused.
- „Vahearuanne materjali põhjal võib hinnata, et Aiandusklastri kõikide tegevuskavade elluviimine on reaalne.
- Kokkuvõttes võib hinnata, et Aiandusklastri on piisavalt hästi tegevusi ning olemasolevaid tulemusi levitanud.“

Vahearuanne 2

- Väljavõtte hindajate ettepanekutest:
- Aedmaasikate tegevusplokis võiks jätkata külmakindluse katseid erinevate sortidega.
- külmkuivatatud toodetele sobiva pakkematerjali leidmine - viia läbi praktilised seadmete võrdluskatsed ja täpsustada edasisi tegevusi pakendite osas.
- Küsimused seadusandjale ja PRIA-le seoses hindajate otsusega – klastril on tegevuskava detailne eelarve kinnitatud. Kuidas finantseerida „edasisisi“ tegevusi mis vahearuande hindajate poolt ettepanekuna vormistati?
- Kas on tegemist fantaasia, unistuse vms-ga?

EA EESTI
AIANDUSLIIT

**EESTIS
KASVATATUD**